

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шани. 143322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 ш. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 23-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

В мініатюр - калейдоскопі.

Львів, 17. червня 1929.

В статтях: „Оптимізм і песимізм“ та „Тертіум non datur“ ясували ми сучасний стан суспільно-політичних справ у Польщі та намітали дальший розвиток подій в його логічному ході. Однак польське життя має свою окрему, специфічну логіку, що виявляється випадковими ходами, розвиваючись неправильними припливами й відпливами. Розумова функційність з тієї логіки розвитку часто уступає місце стихійно-чуттєвим виявам впертості, завзяття, ненависті, перекіривості, що викривлює, сплюснює або приспінює в іншому напрямку хід життя сучасної Польщі.

При розгляді життя сучасної Польщі все мусимо мати на увазі, що воно в своїх головних струях відбувається під обсерваційною поверхнею, за кулісами і тільки в ряди-годи якесь віднога того життя пробивається назверх. Та спробуймо хоч як-так позбирати і впорядкувати деякі явища останніх днів.

В днях 12 і 13. ц. м. відбувся у Варшаві конгрес польської народної партії „Визволення“, який у внесених резолюціях ствердив, що польська держава в останніх літах всупереч інтересам народних мас і конституції дуже віддала від демократичних ідеалів. Теперішній уряд є безпрограмовий. Багато сил зуживається на давлення мас і на приниженнявання до героїзм поліційної системи. На поверхню життя витягається представників консерватизму і землевласництва, одночасно змагаючи до знищення селянських і робітничих організацій. Письменник виступ марш. Пільдського вважає від „образом всього народу“. Звід солідаризується з акцією парламентарного клубу щодо віддачі під суд Держ. Трибуналу б. міністра скарбу Чеховича. Завдяки політиці уряду голодує село, навіть цілі повіти. Партія вважає своїм обов'язком вести боротьбу з урядом на всіх доступних їй ділянках праці. На парламентному терені партія вестиме боротьбу за справді демократичну конституцію, за осядності в фінансовій господарстві і т. і. Шов торкається співділення зі селянськими партіями (Хлопський Сторонництвом і „Пістом“), то від уповноваженого президію партії і клубу наважати ближчі взаємини з тими партіями, змагаючи до тісного виборчого порозуміння. Так само вказаною ближча співпраця з лівницею з метою довести до селянсько-робітничого правління.

Отже в часі, коли одна з народно-селянських польських партій передбачує нові вибори і з тією метою змагає до консолідації селянсько-політичного руху і до порозуміння з робітничою лівницею, загострюючи опозицію до уряду, — в керуючих сферах заростають інші плани. Варшавський кореспондент „Фосіме Цайтунг“ (як передає краківський „Напшуд“) ствердить, що військові кола не є задоволені д-ром Світальським із приводу його безчинності. Мовляв, він якяється кожного самостійного кроку, все вичікуючи приказу з інспекторату збройних сил. Колиж звіти дія немає відомому, він не знає, що робити, і нічого не робить. Пасивність д-ра Світальського доведе його в-осени до уступлення. Його місце займе теперішній керманіх міністерства скарбу Матушевський, а на становище міні. фінансів верне об'являвчений Чехович. Новий прем'єр переведе всі плани військових кол., фашизуючи Польщу й усуваючи зайві декорації конституційно-демократичного ладу. Зі зрозумілих причин не подаємо цілої китиці поголосок на теми осінніх амін, що ширяться у громадстві, виходячи із санітарних кол. Краківський „Напшуд“ не погоджується із твердженням про безчинність уряду д-ра Світальського. Ні, уряд не є зовсім безчинний, не вважачи на мерганий сезон і на політичний виставу. Він підготувався до осінньої гри на терені підготовки праці і суспільної опіки. Мин. Пристор, розвиваючи на днях у Познані від Свободи Кас Хорих, починає подекуді розвивувати вибори урядових груп су-

спільних установ і вводити в них комісарство, підчиняючи їх впливам проурядових груп (бестіна і бестістів).

Як бачимо, з обох боків іде обопільна ломка і підготовка до осінньої зустрічі і вирішення. Обі супротивні сили зустрінуться зі собою ще перед осіною на терені Державного Трибуналу при нагоді обвинувачення і розправи над б. мин. Чеховичем. Тоді ще яскравіше позначаться сили і ступінь ненависті обох таборів.

Немає найменшого сумніву, що проурядовий табор іде до завершення своїх змагань лівною диктатурою, можливо викінченням фашистівським устроєм. Та немає також сумніву, що демократичні і взагалі опозиційні чинники (крім есенції) ставлять тим змаганням значний опір, бажаючи відсунути вирішення двобою на пізніший і більш пригожий для себе час.

Як ми вже зазначили в статті „Тертіум non datur“, логіка подій повинна довести в-осени до нових виборів та в їх висліді до передачі влади демократичній лівниці. Однак в Польщі можливі всякі несподіванки. Рішачим буде тут мабуть вплив міжнародного терену. Як подяє

Українська еміграція в Злучених Державах.

РОЗМОВА З Д-РОМ КІБЗЕЕМ ЗІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

(Докладніше.)

Як реагують наші емігранти на громадсько-політичні справи?

Загально слід ствердити, що між українською еміграцією, стало осілою в Злучених Державах, не багато займається та інтересується актуальними справами американської політики. Ще найбільше звертають там увагу на політичні справи американського життя в часі виборів. Тоді українські емігранти, що є американськими громадянами, примушені обставинами реагувати на виборчу політичну боротьбу. Наша еміграція за молода, вона за тісно звязана традицією та кровними зв'язками з рідним краєм, щоби американські та політичні справи могли в неї брати перевагу над українськими. І тому, коли говорити про вразливість нашої еміграції на явища суспільного та політичного життя, то треба все зазначувати, що мається на увазі її вразливість на хід українських політичних подій та суспільно-політичних явищ.

Тут слід зазначити, що диференціяція політичної думки серед української еміграції відповідає з правилами диференціяції тієї думки в старому краю. Найсильнішою, організаційно найбільше сполученою, а при тім найвпливовішою є національна група української еміграції. Вона політично орієнтована так, як найбільша в краю політична партія, а саме: УНД. Об'єднання. На зовнішній репрезентації ця група в Злучених Державах націоналізм щоденником „Свобода“, органом найбогатшого і найстаршого аскураційно-допомогового товариства „Український Народний Союз“. Крім цього впливом цієї національної групи підганяють і деякі інші пресові органи, як „Америка“ та „Народне Слово“.

Останніми часами другою щодо сили та впливів політичною групою є українські інтернаціоналісти. Вони зорганізовані переважно при робітничих домах. Очевидно, що вони вповні орієнтовані на Радянську Україну. Переважають між ними своїми впливами засекларовані комуністи, хоч таких не багато. Така моя думка про цю групу. Її головним органом є „Українські Щоденні Вісті“, що виходить у Нью-Йорку.

Третньою з черги щодо впливів є група Цеглинського-Січинського, що визнає політичну платформу соціалістів-радикалів у старому краю. Її органом є „Народна Воля“.

З черги слід назвати гетьманців. Вони доволі саабі та без ширших впливів. Накинемо ще агадати і про т. зв. індеферентних у таких справах. Такіх є в Злучених Державах не мало.

Будете мати викиди совісті, якщо Ваше мешкання обирають вояки, а й його передаше не обезпечите в

Т-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

За обезпечення домашнього урядження на зол 1000, пересічна річна премія враз з додатками виносить зол. 4—

„Курер Варш.“ несправний париский дипломат зазначає, що у зв'язку з англійськими виборами положення в Європі основно змінене, і Польща з якнайбільшою обережністю мусить слідкувати за розвитком подій в Європі. Відділи чованих провідників П. Інтернаціоналу (який має владу в Німеччині й Англії), відділи, зацікавлені пересілками, теж не можуть лишитися без впливу на дальший розвиток подій в Польщі. А це дає основу думати, що в осінньому двобою (якщо події знову не зміняться) побідинок повинна вийти польська демократична лівниця.

Як представляється стан української еміграції під культурно-освітнім оглядом?

Силою обставин та наслідком своєрідного консерватизму українська еміграція довгий час була неподатна на культурні впливи американського середовища. Одиноким політичним і впадаючим у вічі впливом американського середовища була мода, а далі ще й харчі. Однак часом впливи оточення ставали шораз помітніші. Проходили вони до наших емігрантів різними шляхами, а найбільше мовіть таки через американську школу. За посередництвом школи входила цей культурний вплив у саму родину українського емігранта і через те він був і є найсильніший. І коли між старими нашими емігрантами бувають й анальфебети чи напів-анальфебети, то їх діти дістали вже цілком правильне шкільне виховання. Давніше не було серед наших емігрантів тяги до освіти, то значить вона не проявлялась на зовнішній приклад посланням дітей до вищих шкіл. Ділося це між іншим також тому, що емігрант-робітник стояв та й тепер ще стоїть краще під матеріальним оглядом від інтелігента-емігранта. Коли численні наші робітники мають свої авто, домі, то емігранти інтелігенти не мають ні одного ні другого. Однак останніми часами змінилися погляди наших емігрантів і під тим оглядом Вони переконалися, що добрий фаховець, чи то інженір, чи будівничий, чи лікар, чи адвокат стоїть так краще ніж робітник. І тому стали свої діти до середніх та вищих шкіл. Діється це особливо в кругах заможніших емігрантів. Досі в Злучених Державах дуже мало фахової нашої інтелігенції. Так наприклад лікарів нараховують 14, дентистів 3, адвокатів 5. Коли взяти чисельність української еміграції на увагу то треба підкреслити, що тих українських лікарів, адвокатів, дентистів та інших фахівців рішучо замало. Під теперішню хвилю є на американських вищих школах доволі багато української молоді. Отже стверджую, що останніми часами культурний рівень нашої еміграції чимраз то вищий. У Злучених Державах поважається кругом десять українських газет. Це без сумніву замало. Та не треба забувати, що українська преса заспокоє тільки частинно культурні потреби культурної частини нашої еміграції, а саме: вона інформує її виключно про українські справи. Про інші культурні та суспільні справи черпає культурніша частина нашої еміграції відомості з американської преси.

Який матеріальний стан української еміграції?

На загаль треба ствердити, що матеріальний стан нашої еміграції середній, а в американським відношеннях навіть нижче середнього. Ро-

зумію не так, що наші емігранти мають до-
бре. Те, що мають і що заробляють вистарчає
ім на життя і на невеликі ошатності, але досі,
треба сказати, не видала наша еміграція спо-
мніти бізнесменів більшої міри. В нас майже нема
мільйонерів. Найбагатшою багатомільйонною у-
становою є „Український Народний Союз“. До-
бре стоять і інші „Союзи“, як „Робітничий
Союз“, „Народна Поміч“, але вони не дорів-
нюють майном першому.

До найбагатших українців в Америці на-
лежать д-ри В. і М. Сіменовичі і містер Сму-
к у Чикаго. Поза ними є серед нашої еміграції до-
вісі людей, що розпоряджаються майном від 50
до 100 тисяч доларів. Таких найдешче по 5 до 10
у кожному містечку. Де бодай трошки більша
українська колонія. Вже менше є тих, що
мають по 200 до 300 тисяч доларів майна. Але
такі є. Останніми часами появилася на амери-
канському терені кількох наших молодих, ру-
хливих бізнесменів. Вони, здається, дорів-
нюють до великого майна.

Льойд Джордж про напрямні політики лібералів.

Ліберальна фракція англійської палати по-
слів одногласно вибрала Льойда Джорджа
своїм головою. Після вибору він виступив про-
мовою про відношення партії до уряду. Він за-
значив, що ліберальна фракція в парламенті зас-
тає 5,3 мільйонів англійців та англійок. Станови-
ще ліберальної фракції тяжке. В цьому парла-
менті вона є рішучим чинником у боротьбі між
двома іншими великими партіями. Ліберальна
партія не буде використовувати свого становища
в дрібних партійних справах. Однак вона твердо
знає, що єдиним забором проти соціалі-
зму в Англії. Ліберальній партії дуже пошкодили
внутрішні непорозуміння. Тепер одначе вони у-
сунені і тому треба при найближчих виборах
сподіватися кращого вислідку.

Далі Льойд Джордж розвинув думку, що со-
ціалістичний уряд має переводити лише домаган-
ня ліберальної програми. Коли він спробує ух-
валити від цього, ліберали будуть поборювати по-
то. Як тільки соціалістичний уряд зробить на-
йменшу спробу правити в дусі соціалізму, він бу-
де повалений.

У справах закордонної політики Льойд
Джордж заявив: я чекаю від уряду, що він не-
гайно полагоди́ть справу з дурною ревизією
в „Аркосі“ і наново наляже дипломатичні асо-
нети з Радянським Союзом. Далі треба негайно
забрати англійські війська з Надрені. Закордон-
на політика має виходити з засади, що нації му-
ють полагоджувати свої суперечки за допомогою
мирових судів, а не шляхом насильства.

Вкінці своєї промови заявив Льойд Джордж,
що кінче треба перейти виборчу реформу, що-
би англійські вибори перестали мати характер
лотерії. Він закликав усіх присутніх вже тепер
готуватися до нових виборів.

Д-Р Е. БУРАЧИНСЬКИЙ.

25-ліття Народної Лічниці.

Святування ювілею Лічниці властиво тро-
хи спізнено, бо 25 літ від її заснування минуло
вже у минулому році. Та ми хотіли святкувати
цей ювілей не лише так, як тепер, але і створи-
ти живий пам'ятник, а ним мала би бути будова
українського шпиталю у Львові; ми надіялися,
що поставимо бодай угодний камінь під його бу-
дову. Однак це не легка річ. Стали тому на пере-
шкоді і труднощі матеріальної натури, браку фон-
дів, а й досі ще не вдалося нам видати дозволу
у влади на будову. Тож годі було ювілей відс-
вятити даліше.

Але і підготування до такого скромного свята не
йшла легко. В часі війни всі книги й акти Лічниці
пропали і треба було реконструувати її історію
будови з часописних заміток, будови з особистих
споминів, чи заміток громадян, які брали участь
у заснуванні товариства. Велику поміч подав
нам при цьому д-р Кость Левинський і на цьому
місці належить йому прилюдна подяка.

Головним ініціатором заснування Лічниці
був бл. п. д-р Євген Озаркевич, лікар у Львові,
що підніс до думку ще у 1902 р. Бажанам його
було створити філіантропію установу, в якій
наші лікарі мали би безплатно подавати лікар-
ську поміч убогим хорим. Тут мало би також
бути перше місце сходін і праці українських ліка-
рів, та це мало дати агодом підставу до заснуван-
ня становой організації українських лікарів у
краю. І так воно сталося. За кілька літ постало
українське лікарське товариство, а за дальших
кілька літ почав видати перший лікарський
орган „Здоров'я“ під редакцією д-ра Озаркевича.

Коли він шукав поради у правників, тоді д-р
Кость Левинський порадив йому, що треба на-
перед заснувати добродійне товариство на підставі

Престіж чи інтерес?

Про загальну краєву виставку в Познані.

(Ніз нашого кореспондента.)

Познань, 11. червня 1929.

III.

У першому нашому дописі із познанської ви-
ставки говорилось про її загальний характер, на-
ціональний і репрезентаційний принцип, задо-
ження покладене під її організацію, та згадано
про фатальні наслідки, які потягнуло поставлен-
ня виставки на котурні престижу — для її фінан-
сового успіху. Вчора подали ми жінку фактич-
них даних, не скриваючи додатних сторінок ви-
ставки. Сьогодні, на закінчення, хочемо затор-
кнути питання, у польській пресі або дискретно
довсім промовчуване, або дуже обережно кри-
ядки перемичуване. Це — доріжжя у Познані,
або ще вірніше — кошта, получені з поїздкою на
виставку.

Коли однобокий національно-польський, а не
загально-державний характер виставки є найго-
ловнішою посередньою причиною її фреквенцій-
ної невдачі, то безпосередньою причиною відстра-
щення публіки від Познаня стали тамашні ціни.
Передовсім сам вступ на виставку коштує нор-
мально 4 зол., крім окремого вступу до палати
мистецтва, пальмарні й — очевидно — ріжних
імпрес у „веселому містечку“. Карта вступу дає
право на одноразовий побут на терені виставки,
себто, вийшовши поза її межі та вернувшись назад
— треба платити других 4 зол. Ясна річ, що огля-
нути 111 об'єктів розкинутих на великанському
просторі 60 гектарів протягом одного дня, в річу
фізично неможливо, тим паче, що вже після
кількох годин безперервних оглядів затрачу-
ється всяка перспектива і в пам'яті не залишаєть-
ся ні одна подробиця! Ясно теж, що перебувати
цілісний день на терені виставки, хоча і ніби
там „усе є“, ніхто не може та не хоче, бо нікому
не хочеться — дістати мотиллиці. Мало теж
прогулявців іде до далекого Познаня на короткий
час, ніж три дні, — мало теж котрого чоловіка
пускає туди жінка одинцем. Значить, три дні для
двох осіб у Познані коштує 48 золотих самого
вступу на виставку! Чував я, що люди постійно
домагаються остемпелювання білетів при вихо-
ді, щоб мати право повороту на виставку, до-
магаються одноразових білетів важких на кілька
днів — але таку реформу введуть мабуть лише
тоді, коли єдиними „прогуляковцями“ буде адмі-
ністраційна служба.

Інший зразок цін: Вибудувано мерщій спе-
ціально на час виставки величезний готель на
300 кімнат, так і названий виставковим готелем
Польонія. Готель чистий (бо новий), гарний,
але... Але маленька одноосібна кімната, на пар-
тері, з вікном на подвіря, без телефону, лавнички
та вмиральні з краном теплої води, значить —
кімната більше ніж скромна, коштує на одну
добу 27 зол., плюс обовязковий перший снідавок
3 зол., плюс 15 відс. для служби, разом 44 зол.
50 сот. Подібна кімната на 2 ліжка — 53 зол. і т.

закону про товариства тому, що треба було створити правну особу, яка мала би дістати офіційні дозвіли у властей, щоб таку лічницю вести. Негайно уложено статут товариства, в яким сказано, що метою товариства є подання безплатно лікарської поміч убогим хорим без ріжних народностей і віросповідань, що до цієї цілі має довести у-
державання заведення, де лікарі будуть давати поміч, а по змозі навіть подавати хорим безплатно ліки.

Статут одобрено на зборах основників і дні 20, грудня 1902 р. вислано до намісництва у Львові, яке рескриптом з 22. січня 1903 р. при-
няло заснування товариства Н. Л. до урядового відом.

Лікарів українців було тоді у Львові небагато. Були це: д-р Петро Сущевич, д-р Коссака, д-р Шасний Сельський, д-р Антін Хомин, д-р Софія Морачевська, д-р Озаркевич та д-р Михайло Ко-
пюба. Отже треба було до товариства призначити і інших громадян, щоб дати йому ширшу під-
ставу. У першій лінії заінтересувалося установою наше духовенство, а потім і інші члени громади-
ства. Членами основниками стали: крилошани о. Богдан Пюрко і о. Іван Чапельський, катехит о. Іван Рудович, нотар Осип Ошинець, д-р Кость Левинський, член краєвого відділу Михайло Глад-
жук, д-р Озаркевич, а з мішанського братства Михайло Павлишак.

Опісля запросили основників митрополита гр. А. Шептицького на покровителя Н. Л. Митро-
полит не тільки прийняв покровительство, яке він виконує з батьківською добанністю аж до нинішнього дня, але і відступив Н. Л. цілий дім при вул. Петра Озарки 4 і своїм коштом уладив дім на приміщення Н. Л. Цей щедрий дар митропо-
лита, за яким пішли офіси і дальші жертви, став основою введення у життя Н. Л. у Львові.

Перші Загальні Збори товариства відбулися дні 21. III. 1903 р. у музеї духовної семінарії

д., разом на добу 69 зол. 65 сот. Кажуть, що вже ціни знижені, бо були ще вищі!.. Очевидно, що можна мешкати в Познані дешевше, але хто приймає спеціально на виставку та ще в Познані вогсім не знає, не розітніне пошукаюч на хатку, коли під носом, близьенько ліжирі і при самій виставці має спеціальний готель для про-
місцевих гостей. Наслідок такий, що в місяці після відкриття виставки готель віс мертвецькою пустою і єдиний „дурх“ роблять портієри та чи-
слення служба...

Взагалі всякий славянський брат (за ви-
ком, адаеться, чехів) не і ризнає купецької пал-
куляції на 20 чи 30 відс. анску, лише починає від трьох сот вгору; хоче збагатитися за одним махом! Рахували, мовляв, організатори виставки особливо на земляків з Америки. І справді, про-
гульки поляків зпоза океану приїжджають одна за другою. Але замість скермувати їх просто з корабля до познанських потягів, скермовують їх — після документного обскування у Гдині — до Варшави. Там протягом кількох днів обгодуєт усіх „американців“ під волос, чисто і гладко. Ко-
ли-ж такий коханий родак попадає врешті до По-
заня, він такий переляканий та розарений, що в Познані свариться уже за кожний сотик!

Ресторанів на самому терені виставки чма-
ло, з них найбільший, т. зв. центральний, Гугге-
ра, поверховий. На горі ціни вищі від першоряд-
них ресторанів у Варшаві (треба, очевидно, за-
платити від горілки й закусок, бо інакше кельнер бачить перед собою не гостей) інолі — довгі столи у величезній салі з несамовитим видом масарі-
чи бару; для харчування масових шкільних прогульок, місце дуже добре, для людини з са-
мих-такими „буржуйськими пересудами“ — трохи не те... І в цьому ресторані ціни теж бу-
де-де вищі, ніж в тепер у Варшаві; тепер кажуть, Гуггер збирається ліквідувати свій ресторан на виставці, бо кошта самої адміністрації не стоять у ніякому відношенні до прибутків.

Взагалі нині стриманий бодай дальший зріст доріжжя, яка в перших днях після відкриття роз-
шталіла до небувалих у Познані цін. Міська комі-
сія примусила до знижки, загрозивши карами і т. д. — але вже було за пізно. Ціни на харчі все о-
дно остали грубо вищими, ніж були перед ви-
ставкою — і тому всі мешканці Познаня до ви-
ставки насторожені так як ворожо! А паніка, яка огорнула перших прогульковців, заразилася й на-
длатися у краю, і цього вражіння злагіднити вже не можна, тим паче, що вгору наведені приклади і нині є справді мало заохочуючі...

Ось ще один приклад: на виставці продають виробі тютюневого монополію — на 20 літр. 40 ро-
жеч, ліж звичайно! Підписаний не курець, — але чи справді не можна було пролавати цих кра-
щих, спеціально для виставки призначених, сор-
тів тютюну чи папіросок по звичайній, а то з нижчій ціні? Отже бачимо, що не лише приватні підприємці чи управа виставки, але й самі моно-
польні підприємства теж саме починаються ро-
бити лиху кров у відвідувачів Познаня. Важко поставлена справа і в ділянці комунікації: для поодиноких осіб процедура дістати знижку дуже

у Львові при участі около 50 членів. Головою вибрано члена краєвого відділу Михайла Глад-
жука. При нагоді цих зборів вислано до Митро-
полита, що був тоді на лікуванні у Відні, теле-
граму з висловами подяки за великий дар для то-
варства як також радости з причини амалоро-
влення достойного князя чернця з недути.

У „Ділі“ з 19. VI. 1903 находимо у новинах вістку з засідання ради Н. Л. а саме, що рестав-
рація дому при вул. Скарги коштувала 7 тисяч кор. Обстановку, як кірса, лавки робби в. Пав-
лишак, а інструменти закупив перший директор Лічниці, д-р Озаркевич у Відні, куди він їдв за тим нарочно. Крім нього першими ордину-
чими лікарями були д-р Морачевська і д-р Павлишак.

Вкінці заходами крил. о. Чапельського і д-ра Озаркевича виведано остаточно угоду техніко-
санітарної комісії львівського магістрату на отво-
рення лічниці. 20. VI. ця комісія аложена з мі-
ського фізика д-р Легенієвського, інж. Воли-
ського і представника вогневої сторожі призначав, що все устроєне згідно з найновішими гігієніко-
санітарними вимогами, та що положення будинку є знамените і у такому зміслі переслала свій
звіт до намісництва.

Опісля намісництво винишло свою угоду і за-
цій підставі відбулося дні 22. IX. 1903 р. посвя-
чення і отворення домітки Н. Л. Посвячення до-
вершив сам Митрополит. Цього-ж дня поповудив запросив він усіх учасників на обід до митропо-
личої палати. Там зішлись разом соймові послы обох народностей, представники краєвої влади і українських організацій і тоді митрополит ас-
кував культурну гуманітарне значіння установи Н. Л. для „нижчого і страждуючого“ людства без ріжниць народности. А тоді вже всі величали се-
ликочевище діло митрополита.

(Продолження буде.)

«комплінована, а значнішу плітку отримують лише обіри прогуків від 25 осіб гурту: така система замість захопити провідних громадян до побідки, ще дужче анекхотує; відомо, що не тільки обіри куманія 25-ти осіб, але й їхні з пів — не належить до надзвичайних примхностей. Очевидно, що найпростішим і найлегшим способом викликати масовий рух прогуків до Познаня, була би продаж білетів по якійсь ціні — скажімо нпр. 150 зол. — а які входили би не лише прохід залізницею туди й назад, але ціле нпр. 5 днів утримання у Познані, а білетом вступу на виставку і т. д. Замість такої калікуліції на масових прогуків усіх громадян держави не поділяти на жадні категорії, виставку влаштовано на мірку «репрезентативного пристраху» і на таку «престіжову» мірку вимірено ціни...

Очевидно, що про дохід із виставки говорити нічого. У брошурі п. Леона Миколайчика, директора фінансових справ ПВК, п. н. «Під гаслом розвитку національного господарства» читаємо на 24 стор.: «На загал існує погляд, що кожна виставка в природі речі мусить бути дефіцитова. Це не новим отожкується з нижче наведеною таблицею». — Тут слідую таблиця цілих низки великих світових виставок від 1851—1896 року, які мали товарию надлишок доходів; обчислено подано там же таблицю виставок дефіцитних. Познанська виставка обійняла число цих останніх. В яких же цифрах висловитися — трудно ще нині казати. Взагалі про кошта виставки ніде навіть приблизних даних не отримано. У цій самій брошурі сказано на іншому місці, що до 1. III. 1929 р. сплачено на субвенцію 3.900.000 зол., на комірни (державні) й виступи 4 м. зол., виплачено ок. 10 і пів м. зол.; згадано там теж загальниково про кредит з Банку Гос. Красного й субвенцію уряду. Тимчасом згідно з нашими відомостями влаштовування цієї виставки коштувало ок. 280 мільонів зол.; а того виставці (експоненти) виплатили 200 м. зол., уряд 20 м. і місто Познань за 20 м. — бракує ще яких 40 м.; рахуючи дохід а білетів вступу і т. д. на покриття адміністрації — тих 40 м. зол. остане дефіцитом, який може колись, згодом, заморозити остачі після виставки будинки. Щодо моральної сатисфакції організаторів — це річ дискусійна. Щодо практичної користі для торговельного й індустріального бізнесу Польщі — у зв'язку з малим зацікавленням закордоню — це питання, яке мабуть і дискусії не відлягає. Нині вся надія виставки в рекламі, у пресі. І польська преса справді виконує патрістичний обов'язок і «робить, що може». Але й тільки: звідомлення й заклик польських справознавців пишуть обов'язком, але нема в них душі. Бо яка там щирість, що в душі пліве, можлива, коли автор такого патрістичного поклику сам бачив і переживав, як його земляки у Познані тудиш позиком по гортанці скренчуть, бритвою кишені випорюють?

І. Кедрич.

Синдикат і Т-во польських журналістів осуджує напад на „Хвілю“.

Уряди „Синдикату Польських Журналістів“ і „Т-ва Журналістів Польських у Львові“ на засіданні 14. червня ухвалили резолюцію, а які м. і. сказано, що „з огляду на атаки на незалежність преси, які повторюються в Польщі, а першочисл і огляду на ост. події у Львові, осуджують всяку спробу насильства супроти преси, як реакційний крок. Це тим більше жалюгідне, чим відомо, що в Польщі таку спробу вчинили вчинили, що допускається цього. Тому згадані т-ва висловлюють надію, що такі події вже більше не повторяться, а суспільність і влада, памятаючи завдання, які віддає преса — без огляду на її політ. напрямки — сповняє як висловлення трем. думки, стануть на стороні прав, загарантованих пресі.

Хто у Польщі може бути політичним в'язнем.

Слово Польське ч. 162. принесло було вістку, що останні арештовані академіки, які вийшли на волю, передфігували зарослі прищипленими вулицями Львова а бохонцями арештантського хліба під пахом. Академіки ці улаштували демонстрації по дорозі по гол. осередках Польщі. „С. П.“ 163 ч. звертає увагу, що деякі елементи стараються збити капітал із зливіських подій а арештованим студентам надати характер „політичних в'язнів“. Демонстрації були звернені не проти уряду та держави, лише були неконструктивним розмовою керознаків цієї часописи бурених почувань. Вийшши з цієї часописи звертає увагу, що політичними в'язнями „лиш в Польщі можуть бути лише елементи ворожі батьківщині та державі, як українські сепаратисти, комуністи й інші подібні до них держ. арадники“.

26. червня гол. розправа проти Чеховича.

През. найв. суду Суйнський, як предсідник держ. трибуналу, повідомив членів трибуналу, що слідство в справі 6. мін. скарбу Чеховича є на укліченні та що хоче визначити гол. розправу на 26 червня.

Замкнення сесії Ради Ліги Націй.

Сесію Ради Ліги Націй замкнули 15. червня. Німецька і польська делегації постановили безпосередньо переговорювати в справі ліквідації майна нім. горожан на Польським Гор. Шлеську.

Французський транскатлантійський лет.

Французський летун Ассолін перелетів на літаку „Льоме Жо“ (Жовтий Птах) понад Атлантикою і осів у Коміяс на півн. побережжі Еспанії. Мали причалити до Франції, а осіли в Коміяс у переконанні, що це вже фр. територія. Літак „Жовтий Птах“ відлетів 16. червня в год. 17.30 у Париж.

Сфера англ.-ам. впливів.

У Вашингтонських дил. колах кажуть, що гостина Мекдональда в Білім Домі надасть нову напрямку світовій політиці. Задумують поділити сферу політ. впливів між Англією і Зл. Держави, перевести демарк. лінії, так, що англ. впливи обмежувалися би на Європу, решта світа підпадала би під американські впливи.

Похід більш. військ у Монголії.

Около 30 тис. більшовицького війська ввійшло до Монголії та посуються адовж сх.-китайської надлишці. За ними пустили кількадесят поїздів із підмогами.

Троцький їде до Англії?

Париські часописи повідомляють із Царгорода, що Троцький одержав дозвіл від англійського уряду на приїзд до Англії.

Матушевський наслідник прем. Світацького?

Соціалістичний краківський „Нашуда“ пише за паризьким кореспондентом „Фос. Цг.“, що уряд невідомий в прем. Світацького і він в осени уступить. Його становище займе вже в осени Матушевський.

Штретземан конферував із Поанкаре.

Париський „Журналь“ повідомляє а Мадриду, що Штретземан у переїзді через Париж розмовляв із Поанкаре на тему положення, яке гитворилося наслідком парад знавців.

18. червня англ. парламент.

Англійський парламент збереться вперше у вівторок 18. червня. Того дня вертає Мекдональд у Лондон.

27 жертв автомобілевої катастрофи.

По дорозі до Калуща зударилось тигарове авто, що вело робітників до Кропивника, з особовим авто. Оба авто вдернулися до рову. Було 27 раних, у цьому 7 тяжко, яких переїздили до шпиталю.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Олександр Карпинський, адвокат у Рівні, бувший сенатор і голова українського сенатського клубу в часі від 1922 до 1927 р. помер у Рівні у 62 році життя. Похорон у понеділок дня 17. ц. м. — В. Й. П.!

Зі спортивного життя.

Лігові мистецтва.

Львів: Рух—Погонь 4:3 (3:1).
Краків: Краковія—Гарбарня 3:0 (2:0).
Варшава: Лягія—Варшавянка 1:1 (1:0).
Катовиці: Чорні—І. Ф. П. 6:0 (3:0).
Познань: Варта—Висла 5:0 (0:0).
Лодзь: ЛКС—Турністи 2:1 (1:0).

Окружні мистецтва.

Львів: Україна—Гасога 4:0 (2:0).
Львів: Лехія—Чорні І. Б. 5:1 (4:0).
Львів: Польонія—АЖ 2:0 (2:0).
Галичина: Погонь (Стрий)—Ревєра 1:0.
Золочів: Яліна—Гасога 4:1 (4:1).
Рівні: Погонь П.—Ресовія 3:0 (2:0).

Відгуки дня.

Чого хоче наше село?

Відомий планна подія українців на „русскі людскі“ і тайламак — задержав до інших часів, бо прийняти він не тільки польською пресою, але й суєвіськими істориками, політиками та дипломатами.

Як ці літ. породи могли вийти з одного пле — це є питання загальноє, хоч і не без аналогії у житті. Адже недовго до нас часописи, що одна мати вродила близнят, а яких одно було біле, а друге чорне. Чи не буде це аналогією з „руським людком“ і тайламаками? З одної матері — Галичини вродилося двоє дітей: одно як антел, друге як люцигер.

Уважно собі, як важко приходить шнхто-лікам працювати для добра цього людку, коли вічно в нічно перешкоджає їм у цьому хлостатий тайламак.

Що воно тоно людкові польську школу, то тайламак їм шкільні декларації. Що воно „душко“, то він їм українську кооперативу. Що воно новий податок, то він нову читальню. І то не „Рідну Хату“ чи „Огніско“, але аж саму „Просвіту“. Що воно „Малопольську страж огнюву“, то він „Дуг“ чи „Соція“.

Всі ті антидержавні роботи не міг не доглядати „Львовскі Курієр Пораани“, така собі газета, орган галицьких шнхтоланів і червоно-руської „Згоди“. Вже в двох числах займається цією справою і старається діяти, де живить корінь лиха.

Корінь лиха — на його думку — є в вісншпні польської влади до тайламаків. За велика толеранція, а то й навіть безбайність, чи малозажелення. Не замінює українських кооператив, яких селянин не любить, не хоче, не підтримує. Тернить „Дуг“ і „Союлі“, які обурюють спокійних господарів, бо не припадає їм страши часи української окупації, коли то заходила небезпека аграрної реформи, руский хлоп був змушений говорити по українськи. Позволяє на комуністичну агітацію різних молочарських спілок, які підмозляють селяні продавати „сир, яєця і прочі сілі“ а „Маслосоюзам“. Одним словом, спокійно дивиться, як хитрий порот підтримує підвалини держави.

А рускі людк, той добрий, коханий і довготерпеливий стоїть в тайламацькому армі і благає помічі:

— Спасуйте кооператив, бо воно нам жити не дають! Замкніть читальні, бо там українські часописи приходять! Розв'яжіть „Дуг“ і „Союлі“, бо вони вправі а сикавком роблять і незалежні пісні виспівують: про Сагайдачного якося, про Збруч-річку, про Київ!...

І „Львовскі Курієр Пораани“ ливає владу, щоб пішла на зустріч бідним селянам і божа тут помогла їм.

„Рускі людк“ — пише на кінці та цікава газета — має і без того досить клопоту. А вже найбільше гризе його дні справи: целібат і досмертність президентури.

Підеши на село, станеш дзенебуду, послухаш, що село говорить, то тільки а чуєш:

— Не знав куме, чи целібат є в конкордації?

— Мусить бути. Не дурно Дженюккі приїдуть сюди, а Гравський виготовлявав конкордат.

— Але-ж бо ми, куме, маємо право на жоната духовенство. Собор у Бересті, Замості і Львові виборів собі не. Як гадаєте?

— Гадаю так як ви, куме.

А інший гурт:

— Нам нічого вже не бракує, куме, тільки щоб ще з президентом зробили лад.

— Ви ведлуг вибору?

— Ая! Коби так був президент досмертний, то булоб добре.

— Ая. Ото булоб але. Вже христини нічого собі більше не жадав і не мав би на що маркувати.

І інші дядьки притакують і так тяжко зігхають, що аж жаль за серце шіпає.

Бідний „русскі людк“! Так йому мало до шпасті бракує, а компетентні чинники — запевняє газета — не бачать, чи не хочуть бачити цього...

Галактіон Чіпка.

Америка зволікає з ратифікацією плану Юнга.

Експерти американського державного департаменту та скарбу після довгих студій над ратифікаційним планом Юнга рішили, що президент може на основі своїх повноважень ратифікувати план Юнга. Вони прийняли до переконання що план Юнга мусить ратифікувати конгрес. Це означає значну проволочку в справі полагождення репараційного плану, бо конгрес має неабаром літні фєрі і збереться на нову доверва в пересї. Ратифікацію плану Юнга ще тежє треба уважати сумнівною.

НОВИНКИ

— **Кінцева ліквідація Тимч. Самовр. Виділу.** Після травневий уряд, що остаточно ліквідує галицьку автономію у формі її останків: Тимч. Самовр. Виділу, докінчує перепедену ліквідацію. Невдаючи міжміністерської конференції перепедила розділ останніх агенд Т. С. В. між поодинокими державними органами з тим, щоби в бюджетовому році 1930/31 зовсім перестав існувати окремий бюджет Т. С. В. Тільки для фондаций б. Краєвого Виділу постановлено створити спеціальний фондацийний уряд для адміністрування тими фондациями. Дивно виглядає, що той уряд для галицьких фондаций має існувати при міністерстві внутр. справ у Варшаві. Але як централізація — то централізація.

— **Арештували 101-літнього дідуся.** На пл. Сольських у Львові придержала поліція 101-літнього Івана Лукова, як продавав капю підозрілого походження.

— **Розправа за намагане отроєння жінки.** Перед судом присяглих у Львові станує знову Ол. Коверко, бувший народний учитель, обвинувачений за намаганя втроїти свою жінку. Коверко заперечив свою вину. Трибунал засудив Коверка на рік в'язниці із зарахуванням 10 місяців слідчого арешту.

— **Дрогобицький коваль побідив „короля заліза“ Брайтбарта.** В Дрогобичі, в цирку Станевських, пописується „король заліза“ Брайтбарт так, що згинає товсті залізні штаби. До цирку заголосив дрогобицький коваль Журавецький та сказав, що буде згинати дащі грубішу штабу ніж Брайтбарт. Управа не впустила Журавецького до цирку, тому він на площі перед цирком вигнув руками орнамент із штаби два рази грубішу в присутності Брайтбарта та публіки. Присутня біля цирку публіка одушевлено проголосила Журавецького побідником Брайтбарта.

— **Тютюн із СРСР для Польщі.** Московська „Рабочая Газета“ приносить вістку, що до Сухому приїхали представники польського тютюнового монополю, щоби заініціувати з абхазськими тютюновими плантациями. Згаданий часопис зазначає, що метою подорожі представників польських тютюнових виробів є налязати ближчі взаємини з абхазськими плантациями, щоби збільшити імпорт тамошнього тютюну до Польщі.

— **Жертва наївності.** До Марії Мойси в Перемішлянах, якої чоловік є в Америці, прийшов незнакомец і сказав їй, що і чоловік вернувся кілька днів тому з Америки, але попався у львівську тюрму, бо разом із його братом обкрадав банк і тепер його відішлють шупомом назад до Америки. Брата свого він уже вирвав із в'язниці, підплативши урядовця, а готові допомогти й Мойси, коли поїде з ним до Львова. Жінка згодилася. У Львові обманець перед якоюсь кам'яницею казав собі дати чотири долари „на остемплення подання“ і пішов нібито до комісара. За хвилину вернувся і сказав дати собі ще 50 доларів, щоби міг ними підплатити комісара. Жінка дала 50 доларів і стільки бачила „добродія“ й свої 50 доларів.

— **Первое покоління.** У Карльштадт кинулась під поїзд 15-літня гімназистка А. Розман у розпущу, що не була... відзначеною. Їй перешкодила у цьому нота з німецької мови „достаточно“. Одночасно друга 17-літня учениця пробувала також покінчити самогубством по лриничі лихого свідчення.

— **Чудеса науки.** На засіданні париської Академії Наук розбирали цими днями висади спільної праці кількох лікарів, що подобає на фантазії повіствра. Лікарям удалось знищити та переповнити частини людського тіла заступити новими штучними, які відтак зрослися з рештою організму і ворухалися від м'язів. Як доказ показували переведений досвід на двох воєнних інвалідах; одному відтворили штучну кість у руці, так, що він міг грати на мандоліні, а другому штучний обочник, так, що він міг виконувати важкі спортивні вправи.

— **З досвідів над раком.** Визначний віденський дерматолог Опегайм доказував на засіданні Т-ва лікарів, що рак повстає часто під впливом деяких „матерій“, з якими мусять мати діло люди спеціальних професій, напр. під впливом анілінових фарб, ріжних хемікалів, земної смоли, парафіну та Рентгенівського проміння. Вплив цей може бути такий сильний, що ділає аж після десятих літ. На конгресі хірургів у Ленінграді проф. Морозов подав до відомості свої висади над лікуванням шкірного рака, якого можна позбутися замороженням вуглевим kwasом. Цього замороженого kwasу живили вже досі й при лікуванні туберкульозу та інших недуг.

— **Є вломники джентельмени.** Одному інженерові в Міяно трапилась одна буденна пригода з небуденними додатками. Маю Раоєф

пішов вечером до кіна на гарній вулиці Вікторіо Емануеле. А що був обережний, пригадав собі, що йти до кіна з 12.000 лірами, які має в кишені, досить небезпечно. Тому в вестибулі кіна витягнув портфель з кишені на грудях і сховав його у безпечніше місце в штанах; у задню кишеню. Після сеансу сів у ту ж урочку і перерізнав кишеня була як слід вирізана і портфель з 12.000 лірами та всіма документами перейшов на власність того мистця злодійської професії, що підганяв, як добродій-інженір, рекладав портфель до іншої кишені і що вміяв цю обсервацію використати. Сінйор Раоєф вернувся як строений до хати. Та тут ждала його нова несподіванка. Його кабінет відвідали вломники; замок був виважений. Та яке було його здивування, коли на столі найшов він усі свої документи з украденого портфелю, що мали для нього багато більшу вартість як 12.000 лірів. Злодій вийшовши з кіна просто пішов на його хатню адресу, щоби там зробити влом з єдиною метою віддати йому завіди для нього документи. І нехай хто скаже, що література не має виховуючого значіння? Джентельмени-вломники появилися шойно тоді, коли письменники в роді Лебляна почали їх змальовувати!

— **Діамантова крадіж.** Париж має нову сензацію, а поліція та детективи нове завдання, за якого виконання можна дістати гарну нагороду 40.000 фр. Шез один із найкращих діамантів Франції, який кілька літ тому подарував на шлюбний дарунок представник одного із найстарших графських родів граф Сегюр, що оженився з одною із найвишараніших франц. акторок Сесією Сорель. Минаючого тижня графська пара мала перепроводитись до нової вілли на Елізаветських Полях. Усі меблі, вся обстановка, та вартісні предмети ждали лише на господарів. Одного дня заголозились туди два електро-механіки, заявивши секретареві гр. Сегюра, що мають завести в віллі нові телефони. І працювали кілька годин аж до вечора. Шойно на другий день ствердили мешканці вілли, що ці „механіки“ забрали зі собою славний рожевий діамант, вартості 1 міль. франків і шнур перел; вартості 300.000 фр. Мадам Сорель-Сегюр пролежала цілу добу від серцевої атаки на цю вістку. Репортери бульварної преси аж підскакнули з радощів. Саме рік тому вкрали другий такий діамант, рідкий щодо краси та вартості, з музею в Шантії. Шантіївський діамант відкрила кілька місяців пізніше готелева кіткі в Штрасбургу, коли надгризла одно яблуко в валізі одного подорожнього. Але другої такої розумної кіткі нелегко знайти.

— **Азбука танцю відкрита.** Прізвище Рудольфа Лябана не каже вам імовірно нічого. Хоча інші тисячі та мільони людей танцює то всеж таки й між ними ледь чи десятки знають, що найшовся чоловік, який роздумуючи над танцем, найшов геніальну ідею. Лябан є творцем письма для рухів рук, ніг та всього тіла. Так само як винайти ноти для записування згуків, нині можна вже завдяки винаходів Лябана записати знаками танець на папері. Отже, щоби виконати якийсь танець, не треба аж бачити його очима, як танцюють його інші. Система записування рухів тіла основана Лябаном на нотнім письмі; танкове письмо вживає також п'ять музичних ліній. Між цими лініями, над і під ними вписується риски, стовпчики, крапки і колекції, що означають з'якнайбільшою точністю положення кожної частини тіла, а головню рук і ніг. Покищо не є це такий довершений засіб передачі живого руху як напр. письмо з букв є передачею живого слова. Але Лябан звертає зовсім влучно увагу на факт, що написана на папері поема також потребує аж відповідного інтерпретатора, щоби вмів її відтворити згідно з ідеєю автора та всіма її нюансами. Нотний танець є також схемою, яку вміє оживити той, що вміє відчитати поза знаками живі рухи. Одним словом: ті, що komponують танці можуть від нині записувати їх на папері кількома знаками для вжитку всіх танцюючих!

— **Арештують українців на Кубі.** У Гавані, столиці Куби, арештували 18 українців. Поліція за доручення мін. війни острова Куби напала на українське товариство, де перепедила трус і забрала документи, які буцімто вказують, що там була українська революційна організація. Поліція закидає теж, що те українське товариство перевозило нелегально українців до Зауценних Держав. Відомо, що на острові Кубі, головню в столиці Гавані, є понад 500 галицьких українців, які там томляться в крайній нужді вже 7 літ. Вони поїхали туди з намови агентів, що відтам дистантують до Зауценних Держав. Але їхні надії не здійснилися.

— **8 місяців за одиницьку.** Купець Ізраель Сафір або Мадер дістав 8 місяців тяжкої в'язниці за видання в „Новійтій друкарні“ у Львові протидержавної одиницьки. Наш молоді-

чий Прапор" під фірмою видавництва „Робітничо-селянська молодь“.

— **Троєженець.** Станіславська поліція затримала під своєю опікою ціцалого кравця з Гнильця (Підгаєччина). Йосиф Саугоцький за останніх 8 років змінив тричі жінку, не подомляючи ні своєї попередньої ні своєї нової про зміну своєї товаришки життя. Вперше оженився в Борщеві в церкві, вдруге в Галичі в костелі, а втретє стрібував сводбного подружжя звязку, з якого має двоє дітей. Плякий кравець був би латав своє життя ще довго ніким незাপримченний, якби одночасно не мав на собі ще кількох мантийств зі станіславськими купцями.

— **Українці в вищих школах в Америці.** Українських студентів в американських і канадських вищих школах (каледжах та університетах) є чимало. Але вони звичайно не організовані і мало хто про них знає. Наприклад з Нью-Йорку пишуть, що там шойно недавно організувалось 36 українських студентів у Колумбійському університеті. Головою Т-ва вони вибрали д-ра Юрія Андрейка, що дашніше учився в медичному відділі цього університету. Д-р Ю. Андрейко покінчив відтак лікарську науку в берлінському університеті. Тепер д-р Андрейко ще працює в ньюйорській поліклініці, а відтак отворить в Нью-Йорку своє лікарське ательє. З Едмонтоном, Альберта, в Канаді, подіють, що там в альбертійському університеті тепер учиться 46 українських студентів і студенток.

— **Найкраща жінка в світі.** Віденська преса повідомляє, що в Гальвстон (Тексас) міста, куди красуні всіх країн поїхали на міжнародній конкурсі, прийшла звістка про перемогу представниці Австрії. Панна Гольдбардтєр признана найкращою з усіх і дістала крім диплому 2.000 дол. Другу нагороду признали американці з Нью-Йорку, панні Альберт.

— **Д-р Роман Могильницький** асистент гістології і ембріології, нострифікував свій загребський диплом у познанському університеті та промудався дня 3. червня ц. р. всіх лікарських наук.

2251 1-1

Вічевий рух.

Брідщина.

На день 28. травня ц. р. скликав пос. Ол. Висоцький посольське справоздавче віче в селі Берліні, брідського повіту. Салю читальняного дому виповнили по береги місцеві громадяни. Коли пос. Висоцький відкрив віче і почав промовляти, з'явилися на салі представники поліції і з доручення староства віче заборонили. З уваги на те пос. Висоцький віче рознівав і скликав за годину довірочну нараду, на якій зложив звіт з діяльності Української Парламентарної Репрезентації. По звіті давав висновок на всякі запити учасників. До недавня Берлін був доменою сельробів. Тепер сельроби тратьте там уський вплив. Громадяни Берліна горнуть до Українського Нац.-Демократичного Об'єднання.

Станіславщина.

Дня 2. червня ц. р. відбулося посольське справоздавче віче в Радчи, станіславського повіту, для Радча і сусід. сіл. Звіт з діяльності Української Парламентарної Репрезентації зложив пос. о. Мих. Ганушевський. Віче ухвалою повне довіря для Української Парламентарної Репрезентації та подяку за всю її дотеперішню діяльність.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ. (Вибори до міської ради). В липні 1927 р. відбувся в Тернополі вибори до міської ради. На основі компромісу подія 48-ми мандатів перепедено в цей спосіб, що поліція одержала 19, жиди також 19, а українці 10 мандатів і тоді вийшли до міської ради в українців: зр Степан Баран, проф. Іларіон Брикович, о. кан. Володимир Громницький, д-р Остап Постригач, радник суду Віктор Цєбровський, п-ні Алтоніа Коррадова і чотири міщани. Після умови бурмістром був бути поляк, його наступником жид, а урядовим асесором українець і кожна сторона сама виначувала кандидата на агадане ставовище. Вибора рада сходилась чотири рази на засідання для свого уконститування, до якого однак не дійшло, бо чотирьох польських радних в табору самодії (іншехольки мали 15) зробили натиск на жидівських радних до сіоністів включно так, що санаторії і жиди декомплетувалим засідали у неможливували уконститування міської ради. Остаточно в лютім 1929 р. раду рознівало і зачистаповлено комісарем міста підполковником Новакосовським. Віськова комісарщина тривала до січня 1929 р. і її остаточно змінило, іменуєчи правительством комісарем радника пондистра п. Голіського, що є ще й досі. Справу рознівання міської ради в Тернополі кількостарити порушив в своїй посол д-р От. Баран (у своїй промові в повному сомі в часі дискусії над бюджетом мі-

право за смішно малу ціну набувати через адміністрацію сенату для дарунків такі речі, як фотографічні апарати, портфелі, папіросниці, альбоми, валізи тощо.

Нові книжки й журнали.

Ілько Гаврилюк: В ТЕМНУ ДАЛЕЧИНЬ, оповідання. Чернівці, 1929. Бібліотека „Хліборобської Правди“ ч. 2. Стор. 24. Форм. 16°.

Григ. Григорієвич: ЛІХИЙ ДЕНЬ, комедія на 1 дію. Чернівці, 1929. Бібліотека „Хліборобської Правди“ ч. 3. Стор. 46. Форм. 16°.

РОЗБУДОВА НАЦІЇ, орган проводу українських націоналістів. Річник II. Число 5. Прага, травень 1929. Зміст: Інж. А. Костарів: Проблеми української промислової політики; З. Пеленський

(Берлін): Що далі; М. Шальцюр: Здобутки литовської республіки за перше десятиліття незалежності; Г. Каліцький: Українська література в світлі націоналізму; Ген. Омелянович Павленко-старший: Початок 1919 р.; Організаційна частина; Хроніка.

„НОВІ ШЛЯХИ“, літературно-науковий і громадський журнал. Рік I. Число 2. Львів, червень 1929. Зміст: П. Стах: З пісень кохання; В. Вуцк: Борець; Грешля Донський: Тайна Річки; А. Павлюк: На ділянці; Ів. Крушельницький: Радощі життя; М. Степанівна: З думок; С. Черкасенко: Бопанський Кабалеро Дон Хуан і Роїста; М. Шпак: Вірочка; Ю. Олійський: Під орлами Роми; Клер Голь: Щоденник коня; Ант. Крушельницький: Шематика творчості Мих. Коцюбинського; В. Січинський: Фрески Зоні Зарицької;

Люди й народи; Огляди; Записки; Вamітки з щоденника; Ілюстрації.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Корнеліо Мерунович, лікар в Сколів, поважаний і заслужений громадянин для свого міста і повіту, помер по довгій і важкій недугі у 83. році життя. Похорон відбудеться в Сколів, в понеділок зранку. В. Р. П.

о. Микола Винницький, парох у Галичі, помер у 61. році життя, а 34 р. священства. Похорон відбудеться в Галичі в понеділок, 17. ц. м. В. Р. П.

ОГОЛОШЕННЯ

Кіна.

„Аполло“: „Спортовець із любови“.
„Кольосеум“: „Козаки“ (Голдстоу).
„Лей“: „Пат і Патазон як герої“.
„Ліана“: „Батьки та діти“.
„Марусенька“: „Новочасний Казанова“ (Гарі Плате).
„Оаза“: „Батьком стати не тяжко“.
„Палас“: „Право молодости“.
„Пасаж“: „Ширівка Ріта (Гут Джіб-Утіха)“: „Пат і Патазон в обличчі смерті“.
„Фатаморган“: „Серце не слуга“.
„Химера“: „Жінка це гріх“ (М. Декора).

Програма радіо.

Вівторок 18-го.

Льондон (358). 20-45 Квintет Парівіг-гова.
Париж (1744). 16-45 Концерт. 21-35 Концерт.
Берлін (475,4). 21-30 Музика на два фортепіано.
Відень (519,9). 20-05 Концерт з опереток.
Рим (443,8). 21-00. „Тайна Сузанни“ лірична комедія.
Мілан (504,2). 20-30 Староіталійська музика.
Будапешт (545). 19-30 Старонадірські діси.
Ленінград (1000). 19-30 Композиторський концерт.
Москва (1442,3). 19-15 Народний концерт.
Київ (775). 18-00 Клубовий концерт.
Харків (1680). 20-00 Військова оркестра.
Варшава (1395,1). 17-55 Популярний концерт. 19-20 Опера з Катовиць.
Познань (339,6). 23-15 Музика до танців.

Середа 19-го.

Льондон (358). 23-15 „Норка“ опера Белліні.
Париж (1744). 16-45 Концерт. 21-35 Симфонічний концерт.
Берлін (475,4). 20-30 Твори Кетель-беса. 21-15 Камерний концерт.
Відень (519,9). 19-30 Опера і легкий концерт.
Рим (443,8). 21-00 Концерт.
Мілан (504,2). 20-25 Легка музика.
Будапешт (545). 20-00 Опера і симфонічна оркестра.
Київ (775). 10-00 Робітничий концерт.
Ленінград (1000). 20-30 Концерт.
Варшава (1395,1). 17-55 Легка музика. 20-15 Концерт солістів.
Познань (339,6). 22-45 Каварина музика.
Прага (333,2). 20-00 Чеська фідагармонія.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Український Театр під дир. Ів. Когутка:
Буєж: вівторок 18.VI Куна Марта серода 19.VI Король життя.
Золоті: четвер 20.VI Пташник з Тирозо п'ятниця 21.VI Король життя.
Готується до постановки Сузанні. 3-7
Новий Український Театр дир. П. Карабінєвич:
Бориса: 18.VI Тітка Чарль. 19.VI Чесна Сузанна.

20.VI Базар.
Сможє:
21.VI Осінні Маневри.
22.VI Маруся Богуславік.
23.VI Вій.
Сможє:
24.VI Осінні Маневри.
25.VI Базар.
26.VI Чесна Сузанна.
27.VI Тітка Чарль.
Готується до постановки: „Доріна“, „Весілля при ліхтарі“, „Закор Берт“, „До Театру заангажовані: артисти-ла Театру Львівської Кооперативи і Трупи. Стадника п. Беніаєва, п. Цісикова, а також диригент тижня театрів п. Цісик.“

Ігуменат монастиря св. Маурис у Львові при вул. Поточного 95, подає отримати до відомо, що п'ятнадцять 3 днів релігійної діяч. Вн. Паль живих співачки і учительок завітати для 2 днів вечором. Опа а за харч і мешкання денно 4 зол. Постелі не треба привозити. Зголошуватися найданіше до 23 червня ц. р.

Зізд товаришів, що в році 1893 адавали натуру в українській гімназії в Перемислі, відбудуться для 29 червня ц. р. Збірка о 8 годні коло церкви Д-р Володимир Герасевич, Назар Лихачів, Олександр Рейна, онця.

З прна. коед. гімназії Рідної Школи з правом прикладності в Чорткові. Вступні іспити до 1 класу для 25 червня ц. р. іспити до висших класів будуть у дніх від 25 червня до 27 червня ц. р. Рішочно подається до відомо, що при гімназії є „Бурса ім. Івана Франка“, де містяться сто ученьків та що місячне удержання вноситься 40 до 55 зол. — Дирекція гімназії.

Вступні іспити до 1 кл. державної гімназії в Стрін відбудуться 27 червня ц. р. Зголошуватися 25 і 26 червня в Дирекції гімназії.

Звичайні Загальні Збори Філі „Просвіти“ у Дрогобичі відбудуться для 25 червня 1929 р. о год. 12 в аудиторії в Дрогобичі в „Народним Домі“ з отриманням порядку: 1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 2) Звіт уступаючого Видлау і Контрольної Комісії та удержання асолюторії. 3) Вибір нового Видлау. 4) Внесення і записи.

Приватна гімназія Р. Ш. з правом прикладності в Коломиї Вступні іспити до класів IV—VII розпочнуться для 28.VI. 1929 в годині 10. раню. Зголошення приймаються до 27 червня. По закінченні вступних іспити будуть могли відбудуватися лише за дозволом Кураторії. — Урава.

Приватна семінарія з правом прикладності в Коломиї. Вступні іспити на курси I—IV розпочнуться 25 і потребують до 27 червня. Зголошення приймає Управа до 23 червня включно. До подання написаного батьком або опікуном треба додати метрику, свідоцтво лікарське, останні шкільні свідоцтва, свідоцтво мешкання місця, власноручно написаний перебіг життя та свідоцтво моральності, коли кандидатка скінчала 14 літ і мала перерву в науці.

В четвер дні 20.VI. 1929 о год. 7 вечором відбудуться в лікарській товаристві вул. Руська 3/II влічати д-ра Подольського п. и. Пересидювання Ренієм в гінекології.

Виказ жертводавців громади Тустанович, пов. Дрогобич, які зложили такий шедрий дар в сумі 1449,32 зол. і кінцях громадин Борисава, Дрогобич, Мратичів і Трускавця зложити жертви на ті самі цілі. Згадаю суму переслав Хв. Комітет на адресу Матірної Т-ва „Просвіта“ у Львові в таких призначеннях: 1) На школи з першонастанових днів заповідні „Просвіти“ і юнілейний дар 577,80 зол. 2) На школи в Академії Домі 366,13 зол. 3) На школи в Рідній Школі 361,13 зол. 4) На політич-

них вказів 144,46 зол. Разом 1449,32 зол. 1) 49 Курій ім. І. Богуна 150, 2) Чит. „Просвіти“ в Тустановичах 100, 3) Кружок „Рідної Школи“ Тустановичі 100, 4) д-р Терашевський Микола 100, 5) Турів Федь 53,16, 6) Чит. Просв. Буква гора 50, 7) о. Мартинюк Омелян 50, 8) Макар Іван 50, 9) Хайкевич Лев 40, 10) Палько Петро 30, 11) Турів Дмитро 30, 12) Кооп. „Зула“ Тустановичі 25, 13) Терешківський Гриць 25, 14) Валрик Теодор 20, 15) Василюк Дмитро 20, 16) Вєсприк Петро 20, 17) Витинський Петро 20, 18) Добрянський Михайло 20, 19) Мухомєв Богдан 20, 20) Турів Василь 20, 21) Кізн Дмитро 20, 22) Криський Теодор 20, 23) Кульчизкий Микола 20, 24) Тустанівський Петро 20, 25) Заринський Іван 15, 26) Добрянський Микола 15, 27) Лаврик Іван 15, 28) Меліс Микола 15, 29) Садовський Дмитро 15, 30) о. Адріанович Юліан 10, 31) Байрак Павло 10, 32) Бабак Мих. 10, 33) Бабак Дмитро 10, 34) Волошин Петро 10, 35) Волошинський Гриць 10, 36) Волошинський Остап 10, 37) Драган Петро 10, 38) Драган Дмитро 10, 39) Уруска Юліан 10, 40) Коваль Остап 10, 41) Макар Михайло 10, 42) Партія Іван 10, 43) Яворський Осип 10, 44) Попель Михайло 10, 45) Небедачук Казимир 10, 46) Коповий Осип 10, 47) Тустанівський Яків 10, 48) Лабачів Михайло 10, 49) Заринський Теодор 10, 50) Козловський Петро 10, 51) Палія Михайло 10, 52) Ізків Михайло 10, 53) Хорт Микола 10, 54) Малик Гейн 7,50 55) Гаврилович Катри 5, 56) Гаврилович Дмитро 5, 57) Сенюта Петро 5, 58) Чарницький Теодор 5, 59) Сеник Алаз 5, 60) Витинський Степан 5, 61) Витинський Василь 5, 62) Новак Микола 5, 63) Голова Іван 5, 64) Ганц Теодор 5, 65) Давидчик Микола 5, 66) Заринський Іван 5, 67) Палія Юрко 5, 68) Тустанівський Дмитро 5, 69) Метельська Розалія 5, 70) Білик Василь 3, 71) Касинкевичева Мар'я 2, 72) Марчук Андрій 2, 73) Марчук Василь 2, 74) Сеник Гриць 2, 75) Драган Степан 1.

Всім вище згаданим жертводавцям, як також і Хв. Комітетови складають: Товариство „Просвіта“, Комітет Акад. Дому, Головна Управа „Рідної Школи“ і Комітет політичних вказів Щире спасибі.

Управа дівочої гімназії Рідної Школи в Тернополі подає до відомо, що вступні іспити до класів IV—VII відбудуться для 26-го, а до I класу 29 червня. Зголошення подавати до 24 червня.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

М ДНІ бранзолетни, також іншу біжутерію поручає дешево Дом Бороєвскі-Розажевскі, Львів (Гостів Жоржа). Тел. 27-29. 1366 48-7

Д О К Т О Р прав чеського університету в Празі гдає місця в адвокатській канцелярії. Ласкаві зголошення під „Негайно“ до адміністрації „Ліза“.

В АЖНЕ ДЛЯ ЛІТНИКІВ! В червні буде відкрита сезонна аптика в Гребеніві.

У Н Е В А Ж Н Ю Ю вгублену військову книжочку видаю через ПКУ. в Станиславові на ім. Назаревич Олександр рожденья 1901.

М А І С Т Е Р прав прийме лекцію низших класів гімназій, радо в горах. Зголошення до Адміністрації під „Ліза“.

С И Р О Т А по священству, інтелігентна середніх літ, займеться домою у священника есент. до помон нані дому за скромною винагородою. Успаді добре ободженіся. Зголошення Львів нуд. Личаківська ч. 15. Волод. Баран. 2254 1-

Л І Т Н І С К О в Карпатах над Стриєм. Союзник: нової, добрі кунєлі, шинькові ліси, ра. ло, фортепи, знаменитий харч по 7 зол. денно. Адреса: Днір в Кокарниках п. Борина. 2257 1-3

Х О Р І Й, самітний священник поштує господина молодого, котра має і зобити сім'ю господарку. Зголошення слати Агенцію поштою. Орава ад Сиди. 2255 1-1

Б І Ж У Т Е Р І Ю, З О Л О Т І І С Р І Б Н І В И Р О Б Н І продає за готівку рати від десятих літ у ціліх краях знай фірма Іван Зельтенрайх, Львів, а Марійська ч. 5. Купую бривати, алято срібло, плачу найвищі ціни. 1463-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Спеціаліст неду легіни, серця і жиди

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 45.

432 Пересвітлення Рентгеном. 11-0

Комплетні накриття

столови з правд тілесного срібла, срібла і альбам по найнижчих цінах тільки у ГРИНБЕРГА, Львів, Секретаря 1

Чудуватися буде

кожний автомобіліст нислідом, зараз по першій пробі, завою ще нині ориг.

U. S. A.

БЕНЗИНОВІ ТАБЛЕТКИ.

Ціна 1. оригін. пушки зол. 25—D.H., A. R. W. I.D., Львів, нуд. Микола 17. Тел. 66—39 2208 1—1

Звичайні Загальні Збори

Кружка „Рідна Школа“ з прахми вжитового кружка в Дрогобичі відбудуться в п'ятницю для 28 червня 1929 року о 12. годині в аудиторії в селі Народний Дому з зазвичайною програмою згад.

Право участі в Загальних Зборах мають:) всі члени кружка „Рідна Школа“ в Дрогобичі, котрі не заплатили в виплати членських вкладів, 2) випускники кружка „Р. Ш.“ дрогобичівської поліції і то на кожних 25 членів кружка один відповідник. — За Старою Кружка „Рідна Школа“ в Дрогобичі Д-р Пашлавський, голова Д-р Ковальський, секретар.

Оголошення.

Звичайні Загальні Збори Т-ва „Український Народний Дім в Коломиї“ відбудуться в суботу для 29 червня ц. р. в селі Народного Дому о год. 10. раню.

Якщо в назначений порі не явиться достаточне число членів, то Збори відбудуться без огляду на це о годину півночі.

Порядок:

1) Отворення Зборів і відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2) Звіт уступаючої Управи.
3) Звіт контрольною комісією і відчитання уступаючої Управи.
4) Вибір нової Управи.
5) Інтерпретації і внесення.

В день Загальних Зборів відпрацюють богослуження о год. 8.30 раню за участю членів Т-ва в парохіальній церкві в Коломиї.

Коломиї, для 13. VI. 1929. 1-1
За Управу:
о. Олександр Русин, голова Т-ва
Юліан Ковалів, секретар Т-ва